Rok IV.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. 10. Warszawa, dnia 15 października 1935 r.

Prenumeratę (w Warszawie zł. 12 rocznie, poza Warszawą zł. 16) przyjmuje wyłącznie Księgarnia Rolnicza w Warszawie, ul. Mazowiecka 10.

TREŚĆ:

SKOROWIDZ RZECZOWY.

89.

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 30 września 1935 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych oraz ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841) wprowadza się zmiany następujące:

1) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. (1) Do dnia 1 października 1938 r. zawiesza się z mocy samego prawa wymagalność wszelkich długów rolniczych, powstałych przed dniem 1 lipca 1932 r., a nieobjętych przepisami art. 6 i 7. Zawieszenie wymagalności obejmuje kapitał długu oraz odsetki, prowizje, koszty i inne należności uboczne z tytułu długu, należne za czas do dnia 1 listopada 1934 r.

(2) Przepis ustępu poprzedzającego stosuje się bez względu na przynależność gospodarstwa do jednej z grup, wymienionych w art. 3, oraz bez względu na to, czy dług został już objęty uporządkowaniem bądź z mocy samego prawa, bądź z mocy orzeczenia urzędu rozjemczego lub ugody.“;

2) w art. 5 po wyrazach: „terminu spłaty“ dodaje się wyrazy: „oraz obniżania“, a na końcu dodaje się nowe zdanie w brzmieniu: „Współzobowiązany może korzystać z większych ulg aniżeli dłużnik, który pobrał walutę, jeżeli z tytułu posiadanego gospodarstwa wiejskiego ulgi takie służą mu.“;

3) w art. 6 w ust. (3) po wyrazach: „w ust. (1)“ dodaje się wyrazy: „i (2)“;

4) w art. 7 w pkt. 1) po wyrazach: „o pracę“ przecinek zastępuje się średnikiem oraz dodaje się wyrazy: „wyłączenie niniejsze nie dotyczy tej części poborów, która przewyższała 500 zł. miesięcznie“, a w pkt. 3) skreśla się wyrazy: „umów o rentę, wymowę i wymiar“;

5) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. Orzekanie, czy do długu mają zastosowanie przepisy art. 1, 2, 4, 5, 6 i 7, do jakiej grupy zalicza się gospodarstwo wiejskie (art. 3) oraz ustalanie stopnia zadłużenia posia-

daczy gospodarstw wiejskich — należy do urzędu rozjemczego";

6) w art. 22 dodaje się ustęp piąty w brzmieniu:

„(5) Jeżeli dłużnik zgłosi wniosek do instytucji kredytu długoterminowego o przeprowadzenie konwersji, a wierzyciel prowadzi egzekucję, urząd rozjemczy na podstawie zaświadczenia instytucji, stwierdzającego, że dłużnik posiada dane do uzyskania pożyczki długoterminowej na konwersję egzekwowanej wierzytelności, może zabezpieczyć wniosek dłużnika przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego do czasu zakończenia konwersji. Jeżeli jednak decyzja instytucji (ust. (2)) nie zapadnie w okresie sześciu miesięcy od daty postanowienia urzędu rozjemczego, zawieszenie egzekucji wygasa z mocy samego prawa";

7) w art. 41 w ust. (1) końcowe wyrazy: „1 kwietnia 1935 r." zastępuje się wyrazami: „1 października 1938 r.", a na końcu tego artykułu dodaje się ustęp czwarty w brzmieniu:

„(4) O ile strony do dnia 1 października 1935 r. nie doszły do porozumienia co do kursu przerachowania długu, wyrażonego w walucie zagranicznej, na walutę polską, dług podlega z mocy samego prawa przerachowaniu według kursu, notowanego na giełdzie pieniężnej warszawskiej w dniu 1 października 1935 r. Przerachowanie następuje z zachowaniem przepisów art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 czerwca 1934 r. o wierzytelnościach w walutach zagranicznych (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 509).";

8) w art. 42 ustęp drugi otrzymuje brzmienie:

„(2) Odsetki powyższe będą płatne zdołu 1 kwietnia i 1 października każdego roku, poczynając od dnia 1 kwietnia 1935 r.", a na końcu tego artykułu dodaje się ustęp trzeci w brzmieniu:

„(3) Odsetki prawne, przypadające za czas zarówno przed, jak i po wejściu w życie rozporządzenia niniejszego, obniża się z mocy samego prawa do wysokości 6% w stosunku rocznym. Jeżeli odsetki te zostały objęte tytułem egzekucyjnym, wówczas sąd, właściwy do nadania klauzuli wykonalności, wyda na wniosek dłużnika postanowienie, wprowadzające odpowiednią zmianę do tego tytułu. Jeżeli tytuł egzekucyjny wydał urząd rozjemczy, wówczas powyższą zmianę wprowadzi postanowieniem przewodniczący urzędu rozjemczego. W razie wątpliwości, sąd (urząd rozjemczy) może zarządzić przesłuchanie stron, a jeżeli to nie wystarczy do wyjaśnienia wątpliwości, czy przyznane w tytule egzekucyjnym odsetki są odsetkami prawnemi, winien odesłać je na drogę sporu. Suma, o którą zostały obniżone odsetki prawne już uiszczone przez dłużnika, ulega zarachowa-

niu na należności wierzyciela, w żadnym jednak razie dłużnikowi nie służy roszczenie o jej zwrot. Przepis ustępu niniejszego stosuje się do wszelkich długów rolniczych, objętych rozporządzeniem niniejszem, chociażby dłużnik nie podlegał przepisom rozdziału niniejszego";

9) art. 44 otrzymuje brzmienie:

„Art. 44. Jeżeli istnienie długu, jego wysokość, jak również okoliczności, które w myśl art. 8 podlegają rozstrzygnięciu urzędu rozjemczego, nie są sporne, przewodniczący urzędu rozjemczego lub jego zastępca na wniosek wierzyciela wyda, po wysłuchaniu stron, zaświadczenie o wysokości rat i odsetek, płatnych w myśl przepisów rozdziału niniejszego";

10) w art. 46 po wyrazach: „W przypadkach" dodaje się wyrazy: „ulg udzielonych z mocy samego prawa", a na końcu tego artykułu dodaje się pkt. e) w brzmieniu: „e) skrócić lub uchylić termin zawieszenia wymagalności długu (art. 3a i 41 ust. (1)), chociażby dłużnik nie podlegał przepisom rozdziału niniejszego";

11) w art. 49 wprowadza się zmiany następujące:

w ust. (4) punktowi drugiemu nadaje się brzmienie: „2) do długów posiadaczy gospodarstw wiejskich grupy C, których zadłużenie w stosunku do wartości ich majątku przewyższa 50%";

dodaje się ustęp piąty w brzmieniu:

„(5) O ile strony do dnia 1 października 1935 r. nie doszły do porozumienia co do kursu przerachowania długu, wyrażonego w walucie zagranicznej, na walutę polską, urząd rozjemczy, orzekając o zastosowaniu przepisów rozporządzenia niniejszego, dokona przerachowania, stosując na wniosek dłużnika kurs, notowany na giełdzie pieniężnej warszawskiej w dniu 1 października 1935 r. Przerachowanie następuje z zachowaniem przepisów art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 czerwca 1934 r. o wierzytelnościach w walutach zagranicznych (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 509)";

12) w art. 50 w ust. (4) po wyrazach: „rozporządzenia niniejszego" dodaje się wyrazy: „albo ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 253)", a na końcu tego artykułu dodaje się ustęp szósty w brzmieniu:

„(6) w postępowaniu, określonem w artykule niniejszym, nie stosuje się przepisu art. 4 ust. (1)";

13) w art. 53 w ust. (1) po wyrazach: „gospodarstw wiejskich" dodaje się wyrazy: „jeżeli wysokość spłat ustalona została" a wyrazy: „1 stycznia 1926 r." zastępuje się wyrazami: „28 kwietnia 1924 r.";

14) w art. 54 wprowadza się zmiany następujące:
w ust. (1) wyrazy: „1 stycznia 1926 r.“ zastępuje się wyrazami: „28 kwietnia 1924 r.“;
na końcu ustępu drugiego dodaje się zdanie:
„Suma zaległych do dnia wydania orzeczenia odsetek ulega obniżeniu w tym samym stosunku, w jakim nastąpiło obniżenie reszty ceny kupna“,
ustępy czwarty i piąty otrzymują brzmienie:
„(4) Przepisy artykułu niniejszego stosuje się bez względu na to, czy strony zawarły umowę kupna-sprzedaży, czy jedynie zobowiązały się do zawarcia takiej umowy na określonych warunkach (przedwstępna umowa sprzedaży, umowa przyrzeczenia sprzedaży i inne podobne umowy), oraz bez względu na to, czy nabyte grunty znajdują się we władaniu pierwotnych nabywców, czy też ich prawnych następców. Stosowaniu przepisów artykułu niniejszgo nie przeszkadza również odstąpienie praw do reszty ceny sprzedażnej i innych wierzytelności osobom trzecim, a także wszelkie zmiany umowy co do ustalonej ceny sprzedażnej, chociażby dokonane po dniu 1 lipca 1932 r.

(5) W przypadkach, gdy urząd rozjemczy orzekać będzie o obniżeniu reszty ceny nabycia nieruchomości ziemskich w drodze parcelacji, stosować będzie odpowiednio przepisy ustępów poprzedzających z następującemi zmianami:

1) jeżeli nabywca nieruchomości z parcelacji (działki) przejął do zapłaty na poczet ceny kupna długi sprzedawcy lub też, gdy przeniesione na nabytą działkę (w całości lub w części) długi hipoteczne, ciążące na nieruchomości, z której działka została wydzielona (nieruchomości macierzystej), długi te nie będą zaliczone do sumy wpłaconej dotychczas przez nabywcę;

2) jeżeli same długi, wymienione w kpt. 1), przekraczają wartość idealnej części działki, za którą zapłata jeszcze nie nastąpiła, urząd rozjemczy umorzy w całości resztę ceny należnej sprzedawcy, a długi te obniży do wysokości tej wartości; obniżka długów hipotecznych nastąpi z uwzględnieniem stopnia hipotecznego, długów zaś hipotecznie niezabezpieczonych proporcjonalnie do ich wysokości; przepis punktu niniejszego nie dotyczy jednak uprzywilejowanych wierzytelności Skarbu Państwa i wszelkich wierzytelności instytucyj kredytu długoterminowego, choćby w sumie przekraczały wartość idealnej części działki, za którą zapłata jeszcze nie nastąpiła;

3) w przypadkach, gdy nabywca uiścił sprzedawcy całą cenę kupna działki, a mimo to przeniesiono na działkę długi hipoteczne, ciążące na nieruchomości macierzystej, działka ulega zwolnieniu od tych obciążeń, z wyjątkiem długów niepodlegających obniżeniu w myśl przepisu punktu poprzedzającego;

4) obniżenie obciążenia działki z tytułu długu niepodzielnego pozostaje bez wpływu na roszczenia wierzyciela w stosun-

ku do osobistego dłużnika i na zabezpieczenie długu na nieruchomości macierzystej;

5) oszacowania działek należy dokonać z uwzględnieniem norm szacunkowych, przyjętych przez władze ziemskie przy parcelacji, prowadzonej przez te władze;

6) spłata obniżonej reszty ceny kupna rozkłada się na raty, płatne w ciągu dwunastoletniego okresu, następującego po upływie czterech lat od orzeczenia urzędu rozjemczego; przepis art. 42 ust. (1) rozciąga się na cały okres spłaty reszty ceny kupna";

dodaje się ustępy szósty, siódmy i ósmy w brzmieniu:

„(6) W przypadkach obniżenia przez urząd rozjemczy reszty ceny kupna działki, nabytej w drodze parcelacji, przed przepisaniem prawa własności na rzecz nabywcy, a przeniesienia na działkę długów hipotecznych sprzedawcy (w całości lub w części) po tem obniżeniu, nabywca po przepisaniu prawa własności może wystąpić do urzędu rozjemczego o wydanie orzeczenia z uwzględnieniem nowego stanu faktycznego.

(7) W przypadkach, gdy sąd w postępowaniu, przewidzianem w ustawach o uregulowaniu prawa własności gruntów, oddanych w posiadanie nabywców w drodze parcelacji nieruchomości ziemskich, uwzględnia wniosek o uregulowanie stanu hipotecznego lub o przyznanie prawa własności działek, wówczas na wniosek urzędu wojewódzkiego lub nabywcy działki zastosuje jednocześnie przepisy artykułu niniejszego. Nie dotyczy to jednak przypadków, gdy postępowanie sądowe zostało wszczęte po upływie terminu, wymienionego w art. 53 ust. (3), a nabywca działki nie wystąpił w tym terminie do właściwego urzędu rozjemczego o obniżenie reszty ceny kupna.

(8) Przepisy artykułu niniejszego stosuje się również do wierzytelności osób lub instytucyj, wymienionych w art. 6 ust. (1) pkt. 3), 7), 8), 9) i 10)";

15) w art. 57 w ust. (1) wyrazy: „lat gospodarczych 1932/33 i 1933/34" zastępuje się wyrazami: „od dnia 1 lipca 1932 r. do daty orzeczenia";

16) W art. 63 dodaje się na początku wyrazy; „Jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej";

17) w art. 68 wprowadza się zmiany następujące:

ustępowi pierwszemu nadaje się brzmienie:

„(1) Przepisów art. 3a, 4, 6, 7 i 9 nie stosuje się w postępowaniu układowem i likwidacyjnem",

na końcu dodaje się ustęp trzeci w brzmieniu:

„(3) Jeżeli zgłoszony został wniosek o wszczęcie postępowania układowego, wówczas przewodniczący urzędu rozjemczego na wniosek osoby współzobowiązanej z dłużnikiem, objętym powyższym wnioskie, może zawiesić egzekucję, skierowaną do

majątku współzobowiązanego, który jest posiadaczem gospodarstwa wiejskiego. Zawieszenie egzekucji może być również udzielone współzobowiązanemu, który nie jest posiadaczem gospodarstwa wiejskiego, jeżeli współzobowiązany ten, zaciągając zobowiązanie, nie pobrał waluty";

18) w art. 70 w ust. (1) po wyrazach: „na wniosek dłużnika" dodaje się wyrazy: „bez względu na stopień zadłużenia (art. 63)", a w ust. (2) wyraz: „trzech" zastępuje się wyrazem: „pięciu";

19) w art. 71 dodaje się ustęp czwarty w brzmieniu: „(4) Złożona przez wierzyciela kaucja przeznaczona będzie przedewszystkiem na pokrycie opłat i kosztów postępowania. W przypadku wydania orzeczenia o otwarciu postępowania, urząd rozjemczy zwróci wierzycielowi kaucję po potrąceniu opłat i kosztów, związanych z wydaniem orzeczenia. W przypadku odrzucenia wniosku, urząd rozjemczy po potrąceniu wyżej wymienionych opłat i kosztów orzeka przepadek kaucji na rzecz Skarbu Państwa";

20) art. 73 otrzymuje brzmienie:

„Art. 73 (1) Po ustaleniu wartości majątku dłużnika oraz sumy jego zadłużenia, urząd rozjemczy na posiedzeniu niejawnem przystąpi do rozpatrzenia wniosku o otwarcie postępowania układowego. Decyzja urzędu rozjemczego powinna zapaść w ciągu dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku.

(2) Jeżeli z wnioskiem o otwarcie postępowania układowego wystąpił dłużnik, a urząd rozjemczy stwierdzi, że zachodzą warunki do wszczęcia tego postępowania, i uzna za konieczne umożliwienie dłużnikowi przygotowania tego postępowania, wówczas urząd rozjemczy na wniosek dłużnika może orzec udzielenie dłużnikowi tymczasowego odroczenia wypłat na okres do jednego roku. Po upływie terminu odroczenia wypłat urząd rozjemczy rozstrzyga o otwarciu postępowania układowego.

(3) Udzielając dłużnikowi odroczenia wypłat, urząd rozjemczy ustanowi nadzór nad majątkiem dłużnika. Do nadzoru tego stosuje się odpowiednio przepisy art. 76.

(4) Szczegółowe przepisy, dotyczące tymczasowego odroczenia wypłat, w szczególności co do prowadzenia egzekucji oraz co do ustalenia kategoryj wierzytelności, nie objętych odroczeniem wypłat — ustalą w drodze rozporządzeń Ministrowie: Sprawiedliwości, Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych";

21) w art. 75 dodaje się ustęp szósty w brzmieniu:

„(6) Na wniosek nadzorcy, dłużnika lub wierzyciela w przypadku, gdy zawikłania interesów majatkowych dłużnika utrudniają sporządzenie listy wierzytelności lub projektu układu, urząd rozjemczy może orzec przedłużenie okresu, wyznaczo-

nego w myśl ust. (1), na dalszy okres nie dłuższy jednak, niż 6 miesięcy";

22) w art. 79 ustęp trzeci otrzymuje brzmienie:

„(3) Jeżeli w wyniku sprawdzenia nadzorca stwierdzi istnienie wierzytelności, podlegających przepisom art. 50, 51, 53, 54 lub 57, powinien wystąpić do urzędu rozjemczego z wnioskiem o obniżenie odnośnych zobowiązań dłużnika. Urząd rozjemczy powinien rozpatrzyć wniosek nadzorcy poza zwykłą kolejnością wniosków, przyczem w razie potrzeby może orzec o odroczeniu terminu, wyznaczonego dłużnikowi i wierzycielom w myśl przepisu art. 75, na okres potrzebny do rozpoznania wniosku nadzorcy i przeprowadzenia czynności, poprzedzających zgromadzenie wierzycieli".

Art. 2. W ustawie z dnia 28 marca 1933 r. o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 109, poz. 974) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 3 dodaje się ustęp drugi w brzmieniu:

„(2) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzeń znosić poszczególne wojewódzkie lub powiatowe urzędy rozjemcze z jednoczesnem rozszerzeniem właściwości wskazanych w tem rozporządzeniu urzędów rozjemczych na teren województw lub powiatów, w których urząd rozjemczy został zniesiony. W tym samym trybie Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może ponownie tworzyć urzędy rozjemcze";

2) w art. 14 w ust. (1) dodaje się na końcu wyrazy: „oraz— w granicach właściwości — na wniosek każdej osoby uprawnionej do korzystania z przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych".

Art. 3. Upoważnia się:

1) Ministra Skarbu do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841) ze zmianami, wprowadzonemi dekretem niniejszym,

2) Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 109. poz. 974) ze zmianami, wprowadzonemi dekretem niniejszym.

Art. 4. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrom: Skarbu, Sprawiedliwości oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 5. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *W. Sławek*
Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*
Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

(Dz. U. R. P. z 30.IX.1935 r. Nr. 71, poz. 449).

90.

PISMO OKóLNE M. R. i R. R.

Nr. Agr. XVI/3/392/35 z dnia 1 czerwca 1935 r.

w sprawie zezwolenia na przewłaszczenie nieruchomości ziemskich, nabywanych w postępowaniu egzekucyjnem.

Zarówno według przepisu art. 702 § 2 Kodeksu Postępowania Cywilnego (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 112, poz. 934), jak i w myśl postanowienia art. 41 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.X.1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 812), obowiązującego ze względu na art. III przepisów wprowadzających prawo o sądowem postępowaniu egzekucyjnem (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.X.1932 r. Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 804), — osoby, które zgodnie z obowiązującemi przepisami muszą uzyskać zezwolenie władzy na nabycie nieruchomości na licytacji, mogą uczestniczyć w przetargu (licytowaniu) tylko wówczas, gdy złożą wymagane zezwolenie.

Wobec tego Ministerstwo prosi, aby wnioski stron o zezwolenie na nabycie na licytacji i uzyskanie przewłaszczenia nieruchomości ziemskich załatwiane były w trybie przyspieszonym, aby umożliwić zainteresowanym otrzymanie właściwych decyzyj przed terminem licytacyjnym. Taki sposób załatwienia spraw nie będzie w sprzeczności z obowiązującemi przepisami o obrocie ziemią i odnośnem orzecznictwem (vide wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 9.V.1927 r. L. rej. 532/25 — Dz. Urzęd. Min. Ref. Roln. z 1931 r. Nr. 11, str. 292/293, teza 57).

Dyrektor Departamentu
(—) L. Krawulski.

Otrzymują: Urzędy Wojewódzkie w Poznaniu i Toruniu oraz wszystkie Starostwa na terenie województw: poznańskiego i pomorskiego.

91.

PISMO OKóLNE M. R. i R. R.

Nr. Sc. R./0/213 z dnia 9 lipca 1935 r.

w sprawie uprawnień Wojewódzkiej Komisji Ziemskiej.

Do Wołyńskiego Urzędu Wojewódzkiego

w Łucku.

Ministerstwo wyjaśnia, że w myśl art. 35 ustawy o scalaniu gruntów po uwzględnieniu zmian wprowadzonych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o unormowaniu właściwości władz (Dz. Ust. Nr. 67, poz. 622) oraz rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o zespoleniu urzędów ziemskich (Dz. Ust. Nr. 85, poz. 635) — od orzeczenia starosty w sprawie zatwierdzenia projektu scalenia stronom służy odwołanie do Wojewódzkiej Komisji Ziemskiej, które starosta przesyła wraz z protokółem zebrania ogólnego i aktami do Urzędu Wojewódzkiego, ten zaś wnosi sprawę na posiedzenie jawne Wojewódzkiej Komisji Ziemskiej.

Ponieważ w Komisjach Ziemskich postępowanie prowadzone jest z urzędu (art. 12 powołanej ustawy z dnia 21 października 1933 r.) przeto w tych wypadkach i wadliwość postępowania ujawniona w orzeczeniach wydanych przez starostę winna być również wzięta pod uwagę i rozpoznana.

Wojewoda jednak będący władzą nadzorczą nad starostą zgodnie z art. 31 i 64 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19.I.1928 r. o organ. i zakresie działania władz admin. ogóln. (Dz. Ust. Nr. 11 poz. 86) może zarówno z urzędu, jak i na wniosek strony zainteresowanej uchylić orzeczenie starosty w wypadkach, przewidzianych w art. 99 i 101 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341 oraz Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 110, poz. 976).

Dyrektor Departamentu

(—) L. Krawulski.

Otrzymują: do wiadomości wszystkie Urzędy Wojewódzkie oprócz Śląskiego i Pomorskiego.

92.

PISMO OKÓLNE M. R. i R. R.

Nr. Sc. R./0/236 z dnia 23 lipca 1935 r.

w sprawie stosowania tabeli klas gruntów przy scalaniu gruntów i znoszeniu służebności.

Wobec wejścia w życie ustawy z dnia 26 marca 1935 r. o klasyfikacji gruntów dla podatku gruntowego (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 203) i ustalenia ilości klas i rodzajów gleby w poszczególnych kategorjach gruntów w „Tabeli Klas Gruntów", stanowiącej załącznik do art. 3 powołanej ustawy, Ministerstwo zarządza, aby przy klasyfikacji gruntów dokonywanej po dniu 31 sierpnia r. b. dla celów scalenia, zaliczać każdą wyodrębnioną (względną) klasę użytków (kategoryj) do jednej z klas, ustalonych w powołanej tabeli, a nie jak dotąd — w „Przepisach Ministra Reform Rolnych z dnia 27 lipca 1927 r." (Monitor Polski z 1927 r. Nr. 218 oraz Dz. Urz. M. R. R. z 1930 r. Nr. 5, str. 119).

W związku z powyższem Urząd Wojewódzki powinien zarządzić uskutecznienie następujących poprawek we wzorach druków grupy „Sc":

1) we wzorze Nr. 27/Scal. III-34 pkt. 1 lit. d) oraz we wzorze Nr. 29/Scal. III.34 rubryka 4 zastąpić powołania na „Przepisy Ministra R. R. z 27.VII.1927 r." powołaniem na „Tabelę klas gruntów — załącznik do art. 3 ustawy z dnia 26 marca 1935 r. — Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 203)".

2) w tymże wzorze Nr. 29/Scal. III.34 tytuł w rubryce 11 zastąpić treścią: „Krótka charakterystyka gleby: a)gruntu ornego np. bielica, szczerk (mocne, lekkie), gleba nadrzeczna, wapienna (rędzina), piaszczysta, torfowa, glina, ił, löss, czarnoziem; b) łąki: nadrzeczne, polne, torfowe, mineralne" a ponadto uwadze 4 (ostatnia stronica wykazu klasyfikacyjnego) nadać brzmienie: „Rubryki od 6 do 16 należy wypełnić posiłkując się Tabelą klas gruntów — załącznik do art. 3 ustawy z dn. 26.III.1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 203)".

Jednocześnie Ministerstwo zarządza, aby od podanego terminu przy dokonywaniu klasyfikacji użytków zasłużebnościowych przez komisje oszacowania służebności (art. 36 ust. (2) pkt. b) rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 74 i 75) stosowana była powołana wyżej Tabela klas gruntów, zamiast przepisów instrukcji tymczasowej z dnia 11 maja 1920 r. (Dz. Urz. G. U. Z. z r. 1920 Nr. 4, str. 137), w zakresie klasyfikacji użytków rolnych.

W związku z tem Urząd Wojewódzki powinien również zarządzić dokonanie poprawek we wzorach druków grupy „R": Nr. 37/Sł III.34, Nr. 41 i 41a, przyczem we wzorze Nr. 37/Sł poprawka powinna polegać na skreśleniu na str. 2 wiersz 10 zdania od wyrazu „wskazanemi" do „....149" i zastąpieniu go przez wyrazy: „oraz tabelą klas gruntów, stanowiącą załącznik do art. 3 ustawy z dnia... i t. d."

Za Dyrektora Departamentu

(—) Smoleński

Naczelnik Wydziału

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie oprócz Pomorskiego i Śląskiego.

93.

PISMO OKÓLNE M. R. i R. R.

Nr. Agr. VII. 1/210/35 z dnia 8 sierpnia 1935 r.

w sprawie zmian w podziale administracyjnym Państwa.

Nawiązując do pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. G. L. 3c/12-4 z dnia 10.V.35 r. w sprawie zmian w podziale administracyjnym Państwa, Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych prosi, aby przy zajmowaniu stanowiska w powyższych sprawach z punktu widzenia interesów reformy rolnej Urząd Wojewódzki miał w szczególności na uwadze:

1. czy w razie zrealizowania projektu zmiany granic gminy miejskiej, lub w razie utworzenia nowej gminy miejskiej, nie zajdą przeszkody w uregulowaniu stosunków prawnych w związku z przeprowadzoną przebudową ustroju rolnego na obszarze, włączonym do gminy miejskiej lub na obszarze, na którym projektuje się utworzyć nową gminę miejską; w szczególności jeżeli nowe granice administracyjne gmin miejskich miałyby objąć grunty, ulegające w tym czasie parcelacji na zasadzie ustawy z dnia 28.XII.1925 r. należałoby się zastanowić, czy nie byłoby konieczne wstrzymanie włączenia tych obszarów do gmin miejskich, aż do czasu zakończenia parcelacji, t. zn. do przepisania tytułu własności na rzecz nowonabywców; dotyczy to przedewszystkiem parcelacji rządowej.

2. Czy i w jakim stopniu zostanie uszczuplony zapas ziemi na cele przebudowy ustroju rolnego przez włączenie do gra-

nic administracyjnych gmin miejskich majątków państwowych zdatnych na cele reformy rolnej (a nie przeznaczonych na inne cele) lub gruntów prywatnych (użytków rolnych), należących do właścicieli, którzy posiadają na terenie Rzeczypospolitej Polskiej więcej, niż wynoszą podstawowe normy władania (art. 4 cz. 1 ustawy z dnia 28.XII.25 r.), a to niezależnie od tego, czy włączane do miasta grunty zostały na mocy dotychczas wydanych orzeczeń zwolnione od obowiązku parcelacyjnego, czy nie (art. 4 i 5 ustawy z dn. 28.XII.1925 r.). Włączenie do gmin miejskich tego rodzaju gruntów może z punktu widzenia reformy rolnej — znaleźć uzasadnienie w tych przypadkach, gdy chodzi o tereny o charakterze bezsprzecznie miejskim (np. tereny zabudowujące się, położone w bezpośredniem sąsiedztwie zabudowanych części miasta i t. p.).

Niezależnie od powyższego Urząd Wojewódzki winien mieć na uwadze, czy i w jakim stopniu zrealizowanie projektu dotyczącego zmiany granic gmin miejskich nie odbije się ujemnie (wskutek zwiększenia obciążenia podatkowego) na żywotności włączonych do granic miejskich gospodarstw o charakterze rolniczym.

Jednocześnie Ministerstwo anuluje okólnik Nr. 362 z dnia 8.VI.28 r. (Dz. Urz. Ministerstwa Reform Rolnych Nr. 13, poz. 1 z 1928 r.), jak również pismo okólne Nr. 400/praw. z dnia 15/II. 1929 r. o uzupełnieniu postanowień okólnika Nr. 362 (Dz. Urz. Ministerstwa Reform Rolnych Nr. 2, poz. 6 r. 1928).

Za Dyrektora Departamentu

(—) K. Smoleński

Naczelnik Wydziału

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie.

94.

PISMO OKÓLNE M. R. i R. R.

Nr. T. II-1/17 z dnia 30 sierpnia 1935 r.

w sprawie opłat za odrysy i wyciągi z dowodów pomiarowych.

Wobec wejścia w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 6.VI.1935 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu, o opłatach za scalenie gruntów i znoszenie służebności oraz za odrysy dowodów pomiarowych (Dz.

U. R. P. z 19.VI.1935 r. Nr. 43, poz. 290), przestało obowiązywać rozporządzenie Ministra Reform Rolnych z dn. 14.VI. 1932 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, w przedmiocie opłat za odrysy i odpisy dowodów pomiarowych, wydawane przez urzędy ziemskie na żądanie stron interesowanych (Monitor Polski z dn. 11.VI.1932 r. Nr. 132, poz. 163).

W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 6.VI.1935 r. niema norm do obliczania należności za wydawanie odpisów i wyciągów z rejestrów i innych dokumentów pomiarowych, ponieważ w wypadku wydawania tychże należy stosować opłaty przewidziane art. 157 ustawy z dnia 1.VIII. 1926 r. o opłatach stemplowych (tekst jednolity w Dz. U. R. P. Nr. 64, z r. 1935, poz. 404).

(—) Jan Ciborowski

p. o. Naczelnika Wydziału

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie.

95.

PISMO OKÓLNE M. R. i R. R.

Nr. Agr. XVI/3/694/35 z dnia 4 września 1935 r.

w sprawie hipotecznego obciążenia działek, nabytych z parcelacji.

Wobec niejednolitej praktyki władz ziemskich przy załatwianiu spraw zezwolenia w trybie art. 54 ustawy z dnia 28.XII. 1925 r. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) na hipoteczne obciążanie działek, nabytych z parcelacji, a już obciążonych pożyczką z funduszu Państwowego Banku Rolnego lub należnością na rzecz Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej — Ministerstwo prosi o kierowanie się w tych sprawach następującemi zasadami:

1) Przy załatwianiu tego rodzaju spraw należy przedewszystkiem zbadać stan obciążenia gruntów działki pożyczkami, zwłaszcza należnościami Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej oraz Państwowego Banku Rolnego. Jeżeli należność Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej, która nie jest uprzywilejowana w myśl art. 15a ustawy z dnia 9.III.1932 r. o Funduszu Obrotowym Reformy Rolnej (vide art. 13 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24.X.1934 r. Dz. U. Nr. 94,

poz. 842) nie została jeszcze zabezpieczona hipotecznie, to przed udzieleniem zezwolenia należy dokonać tego zabezpieczenia.

2) Przed wydaniem decyzji należy wziąć pod uwagę, czy zamierzone nowe hipoteczne obciążenie tych gruntów nie utrudni racjonalnego gospodarowania oraz czy to obciążenie łącznie z wymaganemi wpłatami (kapitał, procent) nie przekroczy możliwości danego gospodarstwa (czy możliwe będzie takie prowadzenie gospodarstwa, które zabezpiecza wypłacalność w terminie należnych rat pożyczki).

3) Gdy działka jest obciążona pożyczką z funduszu Państwowego Banku Rolnego, zezwolenie na dalsze hipoteczne obciążenie może być udzielone tylko za uprzednią zgodą tego Banku.

4) Jeżeli przedłożono wykonalny wyrok sądowy, uznający pretensję wierzyciela do właściciela działki, to nie trzeba już zgody ostatniego na hipoteczne obciążenie odnośnej nieruchomości.

W związku z tem Urząd nie powinien wdawać się w ocenę słuszności ewentualnych wzajemnych pretensyj wierzyciela i właściciela działki.

Dyrektor Departamentu

(—) L. Krawulski

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie i wszystkie Starostwa, prócz Starostw w górnośląskiej części województwa śląskiego.

96.

PISMO OKÓLNE M. R. i R. R.

Nr. Agr. XVI/3/450/35 z dnia 28 września 1935 r.

w sprawie aljenacji gruntów włościańskich.

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych przesyła do wiadomości odpis pisma Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 3.VIII.1935 r. N. I. C. 1114/1/1/35, wyjaśniającego notarjuszom zakres mocy obowiązującej przepisów prawa z dnia 11/23 czerwca 1891 r. (ros. zbiór pr. i rozp. 1891 r. poz. 821) i ustalającego wytyczne postępowania notarjuszów przy sporządzaniu aktów aljenacji gruntów i osad włościańskich.

Jednocześnie Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych dodatkowo wyjaśnia, zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Sprawiedliwości, że postanowienie art. 1 § 2 p. 1 przepisów wprowadzających prawo o sądowem postępowaniu egzekucyj-

nem (rozporz. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.X.1932 r.— Dz. U. Nr. 93, poz. 804) uchyliło przepisy, dotyczące zajęcia i sprzedaży majątku włościańskiego, a powołane w uwadze do art. 1545 ustawy postęp. cyw. (z 1864 r.) oraz w zał. VII do u. p. c., tylko w ich zakresie proceduralnym. Wobec tego art. 13 powołanego prawa z 1891 r., ograniczający możność nabycia z licytacji gruntów i osad włościańskich, zatem posiadający charakter materjalno-prawny, a nie proceduralny, zachował nadal moc obowiązującą, lecz tylko w tym sensie, że uczestniczyć w licytacji i nabywać tą drogą t. zw. grunty i osady włościańskie mogą tylko rolnicy; natomiast inne ograniczenia co do osób uczestników, przewidziane w tym artykule zostały uchylone z uwagi na postanowienia ustawy z dnia 13.III.1931 r. (Dz. U. Nr. 31, poz. 214).

Dyrektor Departamentu

(—) L. Krawulski

Otrzymują: Urzędy Wojewódzkie w Łodzi, Warszawie, Kielcach, Lublinie i Białymstoku.

Załącznik do pisma okólnego M. R. i R. R.
Nr. Agr. XVI/3/450/35 z 28.IX.35.

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
Warszawa, dnia 3 lipca 1935 r.
Nr. I. C. 1114/1/1/35.

W sprawie aktów notarjalnych o aljenacji t. zw. gruntów i osad włościańskich obszaru b. Królestwa Kongresowego.

Do
Pana Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie i Lublinie,
Pana Prezesa Sądu Okręgowego w Grodnie i Kaliszu,
Izby Notarjalnej w Warszawie i Lublinie.

W myśl art. 3 prawa z dn. 11/23 czerwca 1891 r. (ros. zbiór pr. i rozp. 1891 r. poz. 821) nabycie gruntów i osad włościańskich na obszarze b. Królestwa Kongresowego dozwolone było włościanom i mieszczanom-rolnikom, wymienionym w tabelach likwidacyjnych oraz ich zstępnym tudzież osobom, uznawanym za włościan lub mieszczan — rolników czyli według art. 4 tego prawa osobom, które trudnią się rolnictwem lub innemi robotami, mającemi bezpośredni związek z gospodarstwem rolnem. Wobec ustawy z dn. 13 marca 1931 r. o wygaśnięciu mocy prawnej przepisów wyjątkowych, związanych z pochodzeniem, narodowością, językiem, rasą lub religją (Dz. U., poz.

214) powołane przepisy prawa z 1891 r. utraciły moc o ile ograniczają nabycie t. zw. gruntów i osad włościańskich ze względu na przynależność stanową osoby nabywcy; przepisy powyższe jednak zawierają również ograniczenia ze względu na kwalifikacje zawodowe nabywcy pomienionych gruntów i osad; ograniczenia te zachowały swą moc, nie są bowiem sprzeczne z zasadami prawodawstwa polskiego (art. 99 Konstytucji z dn. 17 marca 1921 r. oraz art. 81 p. 2 ustawy konstytucyjnej z dn. 23 kwietnia 1935 r.), w szczególności ustawodawstwa agrarnego (Tymczasowe rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 1 września 1919 r. normujące przenoszenie własności nieruchomości ziemskich (D. U. poz. 428); aczkolwiek rozporządzenie powyższe wyłącza (art. 2 p. a) nieruchomości włościańskie (rustykalne), wyłączenie to, z uwagi na ogólną zasadę, ograniczającą wolny obrót ziemią, należy rozumieć w tym sensie, że do gruntów włościańskich stosują się przepisy szczególne, między innemi prawo z 1891 r.

W tym stanie rzeczy ustalenie kwalifikacji zawodowych nabywcy gruntów i osad t. zw. włościańskich na obszarze b. Królestwa Kongresowego obecnie niezbędne jest we wszystkich przypadkach sporządzania aktów nabycia tych gruntów.

Wobec rozbieżności praktyki notarjalnej przy sporządzaniu aktów aljenacji gruntów i osad t. zw. włościańskich na obszarze b. Królestwa Kongresowego Ministerstwo Sprawiedliwości wyjaśnia, że notarjusze przy sporządzaniu powyższych aktów obowiązani są ustalać, że nabywca posiada kwalifikacje zawodowe, mianowicie, że jest rolnikiem, że jednak przedstawienie zaświadczenia właściwego komisarza ziemskiego (jak to wymagał art. 7 prawa z 1891 r., mówiąc o komisarzu do spraw włościańskich *) nie jest konieczne poza przypadkami, nastręczającemi poważne wątpliwości co do zawodu nabywcy, że natomiast dla ustalenia powyższych kwalifikacji zawodowych wystarcza zaświadczenie właściwego urzędu gminnego lub złożenie przez nabywcę odpowiednich świadectw — jak np. ukończenia szkoły rolniczej i wreszcie, że w akcie notarjalnym powinien być wymieniony dokument, który był przez nabywcę notarjuszowi okazany, przyczem zaświadczenie Komisarza Ziemskiego obecnie starosty wobec art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 27 października 1933 r. (D. U. poz. 635) lub urzędu gminnego pozostają w aktach notarjusza.

Wyjaśnienia powyższe, zakomunikowane Izbom Notarjal-

---

*) Treść tego artykułu, jak również artykułu 11, podane — jako art. 93 i 97 — w Zbiorze ust. włośc. Brodowskiego i Kaczkowskiego nie odpowiada treści oryginalnego tekstu.

nym w Warszawie i Lublinie, przesyła się Panu Prezesowi do wiadomości.

Za Ministra
(—) Lutostański
Dyrektor Departamentu

97.

PISMO MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. BP. XI-7/7 z dnia 30 września 1935 r.

w sprawie utworzenia referatu rolnictwa i reform rolnych przy Starostwie w Augustowie.

Do Pana Wojewody w Białymstoku.

Zgodnie z wnioskiem Pana Wojewody z dnia 10 sierpnia b. r. Nr. Org. 51 postanawiam, co następuje:

1) wyłączam powiat augustowski z terytorjalnej właściwości komisarza ziemskiego w Starostwie Pow. w Suwałkach,

2) do prowadzenia referatu rolnictwa i reform rolnych w Starostwie Pow. w Augustowie ustanawiam w temże Starostwie stanowisko komisarza ziemskiego,

3) termin wprowadzenia w życie niniejszego oznaczy Pan Wojewoda.

Minister *(—) J. Poniatowski*

98.

PISMO OKÓLNE M. R. i R. R.

Nr. T-II-1/17 z dnia 1 października 1935 r.

w sprawie pobierania opłat za wykorzystanie dowodów pomiarowych.

W odpowiedzi na pismo Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie w sprawie stosowania rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 6.VI.1935 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu, o opłatach za scalenie gruntów i znoszenie służebności oraz za odrysy dowodów pomiarowych (Dz. U. R. P. z 19.VI.1935 r.) Ministerstwo wyjaśnia:

W wypadku, o ile mierniczowie przysięgli, względnie ich zarejestrowani zastępcy, pracownicy notarjuszów i adwokatów,

zgłaszają się do Urzędu Wojewódzkiego z prośbą o zezwolenie im na sporządzenie przez nich samych tylko odpisów i wyciągów z rejestrów pomiarowych, notatek polowych i innych dokumentów pomiarowych (bez poświadczenia tychże przez Urząd), potrzebnych im w celu wykonywania prac, związanych z ich zawodem, a prowadzonych przez nich na podstawie prywatnych umów, należy stosować opłaty przewidziane art. 157 ustawy z dnia 1.VII.1926 r. o opłatach stemplowych (tekst jednolity w Dz. U. R. P. Nr. 64 z r. 1936, poz. 404), podobnie jak to ma miejsce przy sporządzaniu tych odpisów i wyciągów z rejestrów przez Urząd, na skutek zamówienia stron. Wobec powyższego sporządzanie odpisów i wyciągów osobiście przez strony, należy traktować jako zamówienie i winno być zanotowane w księdze zamówień odrysów i odpisów.

p. o. Naczelnika Wydziału
(—) Jan Ciborowski

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie.

Warszawskie Zakłady Graficzne. Wilcza 60, tel. 893-47.